

مرجع کامل کارور PLC

(درجه ۲)

تاییدیه سازمان فنی و حرفه ای

گردآوری و ترجمه:
علیرضا کشاورز باحقیقت
سید مجید اسکوئی (مدرس سازمان فنی و حرفه ای کشور)

سهاپویش

کشاورز باحقیقت، علیرضا، ۱۳۶۵ - ، گردآورنده، مترجم	سرشناسه
مرجع کامل کارور PLC (درجه ۲)/گردآوری و ترجمه علیرضا کشاورز باحقیقت، سیدمجد اسکوئی.	عنوان و نام پیداوار
تهران: سها پویش، ۱۴۰۲.	مشخصات نشر
۹۷۸-۶۲۲-۹۲۸۴۹۰۰۲: مصوّر، جدول.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۹۲۸۴۹۰۰۲: شابک	شابک
فیبا	وضعیت فهرست توییسی
کنترل کننده‌های برنامه‌پرداز	موضوع
Programmable controllers	شناسه افزوده
کنترل کننده‌های برنامه‌پرداز -- نرم‌افزار	رد بندی کنگره
Programmable controllers--Software	رد بندی توییس
سیستم‌های کنترل رقی	شماره کتابشناسی ملی
Digital control systems	اطلاعات رکورد
اسکوئی، مجید، ۱۳۵۸ - ، گردآورنده، مترجم	کتابشناسی

همراه: ۰۹۳۵۱۲۶۱۴۱۹

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۸۱-۳

عنوان کتاب.....	مرجع کامل کارور PLC درجه ۲
مؤلفین:.....	کشاورز باحقیقت، اسکوئی
ناشر.....	سهاپویش
اول.....	نویت چاپ.
۱۴۰۲.....	سال چاپ.
۴۰۰۰.....	تیراژ.....
۲۵۰۰۰.....	قیمت.....

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۲۸۴۹-۰-۲

sohapub
@soha_pub
فروشگاه آنلاین: www.sohadanesh.com

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ می‌باشد.

پروردگارا:

کلام را با نام حضرت کشودم که امید یاری داشتم
هیچ ستایشی نیست جز تورا و هیچ توکلی به غیر تو نیست.

پروردگارا:

هیچ معرفتی استوار نگردد جز به تایید حضرت
هیچ اطمینانی به غیر تو نیست، و هیچ خیری از غیر تو نیست
و هیچ کشایشی نیست مگر از ناحیه تو.

پروردگارا:

اگر موفقیتی هست تو دادی، و اگر عزتی هست تو بخشیدی
و اگر هدایتی هست به لطف تو است.

پروردگارا:

درود می‌فرستم بر پیامبر بزرگت محمد مصطفی (ص)
که رسالت خویش، به خوبی ادا کرد و حلال و حرامت را بیان داشت
نماز و زکات را بپاداشت و مردم را به دینت دعوت نمود.

پروردگارا:

از هر لغزشی به تو پناه می‌برم و از هر نافرمانی از تو امید عفو دارم.
(دکتر محمد جعفر واصف)

نقد پم:

به پدر عزیزم، شمع پر فروغ وجودم که خود سوخت تا روشنی بخش راه زندگی ام شود مویش سپیدی گرفت تا روسپید شوم، سپاسی باشد از دریای بیکران زحماتش.
به مادر فداکارم، این دریای عشق و محبت، کوه صبر و استقامت وجود پاک مقدسی که شمع هستی اش را برای وجود افروخته و کسی که همیشه مديون زحماتش خواهم بود.
علیرضا کشاورز باحقیقت

تقدیم به همسرم، خوب می دانم، خوب که تو تنها ستاره‌ای هستی که می‌توانست آسمان زندگی‌م را روشن کند. به پاس تمام خوبی‌هایت، محبت‌هایت، استواری‌هایت، سپاس ناچیز مرا بپذیر که شایسته‌ترین تقدیم، همین است.

سید مجید اسکوئی

خواننده گرامی

در کتاب حاضر بعضی از شکل‌های استفاده شده و همچنین بخشی از مطالب که تکمیل‌کننده مبحث خاصی بوده است، بطور مستقیم از منابع ارائه شده در انتهای کتاب استفاده شده است.

فهرست

عنوان	صفحه
(۱) فصل اول: توانایی شناخت الکتروموتورهای AC و راه اندازی آن‌ها ۱۵	
۱۶	۱-۱ کلید.
۱۶	۱-۱-۱ کلیدهای تیغه‌ای (اهرمی) و یا چاقویی
۱۷	۲-۱-۱ کلید زبانه‌ای
۱۷	۳-۱-۱ سلکتور سوئیچ (کلید گردان و یا پاکو)
۱۸	۴-۱-۱ شستی‌ها (پوش‌باتن)
۱۹	۵-۱-۱ کلیدهای اضطراری Emergency Switch
۲۰	۶-۱-۱ کلیدهای مرکب
۲۰	۷-۱-۱ کنتاکتورها
۲۲	۸-۱-۱ مشخصات نامی کنتاکتورها
۲۳	۲-۱ لیمت سوئیچ یا میکروسوئیچ
۲۵	۳-۱ حسگرهای صنعتی (SENSORIC)
۲۶	۱-۳-۱ انواع خروجی‌های متداول سنسورها
۲۷	۲-۳-۱ معرفی پارامترهای مهم در سنسورها
۲۷	۳-۳-۱ تابع خروجی سنسورها
۲۹	۴-۳-۱ ۱- سنسورهای بدون تماس
۳۷	۵-۳-۱ ۲- سوئیچ زبانه‌ای (Reed Switch)
۳۸	۶-۳-۱ ترموکوپل
۳۸	۷-۳-۱ سنسور وزن (لودسل)
۳۹	۸-۳-۱ سنسور فشار
۳۹	۴-۱ موتورهای الکتریکی
۴۰	۱-۴-۱ موتورهای الکتریکی جریان متناوب
۴۱	۲-۴-۱ موتورهای آسنکرون تک‌فاز و سه‌فاز
۴۲	۳-۴-۱ آشنایی با الکترو موتورهای تک فاز
۴۴	۵-۴-۱ پلاک اتصال موتورهای تک فاز (تخته کلم)
۴۴	۶-۴-۱ تغییر جهت گردش در موتورهای تک فاز
۴۵	۷-۴-۱ تغییر جهت گردش در موتورهای سه‌فاز
۴۵	۸-۴-۱ آشنایی با پلاک الکتروموتورهای سه‌فاز و جداول کاربردی موتورها
۴۹	۵-۱ آشنایی با نقشه‌های الکتریکی و چگونگی رسم آن‌ها
۴۹	۱-۵-۱ علام اختصاری
۵۲	۶-۱ مدارات پایه‌ی برق صنعتی
۵۲	۱-۶-۱ طراحی و تشریح راه اندازی یک موتور از یک نقطه به صورت لحظه‌ای
۵۴	۲-۶-۱ راه اندازی الکتروموتور به صورت چپگرد - راستگرد

۵۵.....	راه اندازی الکتروموتور سه فاز به چپ‌گرد راست‌گرد سریع).....	(۳-۶-۱)
۵۵.....	راه اندازی الکتروموتور سه فاز به چپ‌گرد راست‌گرد با توقف زمانی.....	(۴-۶-۱)
۵۶.....	راه اندازی الکتروموتور سه فاز به صورت ستاره- مثلث.....	(۵-۶-۱)
۵۸.....	مدار شماره ۱۰: مدار راه اندازی الکتروموتور تک فاز جریان متناوب	(۶-۶-۱)
۵۹.....	مدار شماره ۱۱: راه اندازی موتور دالاندر	(۷-۶-۱)

(۲) **فصل دوم: توانایی شناخت سیستم‌های اعداد و گیت‌های منطقی ۶۱**

۶۲	۱-۱) دستگاه اعداد.....	۱-۲
۶۲	اعداد ده دهی(دسیمالز).....	(۱-۱-۲)
۶۲	داده‌های باینری (دودویی).....	(۲-۱-۲)
۶۲	داده‌های هگزادسیمال(اعداد مبنای ۱۶).....	(۳-۱-۲)
۶۳	داده‌های BCD	(۴-۱-۲)
۶۴	نمایش اعداد اعشاری ممیز ثابت.....	(۵-۱-۲)
۶۵	۲-۲) ساختمان داده‌ها در PLC و آشنایی با مفاهیم بیت، بایت، WORD و DWORD	
۶۶	۳-۲) گیت‌های منطقی(دروازه‌های منطقی).....	
۶۶	۱-۳-۲) گیت AND	
۶۸	۲-۳-۲) گیت OR	
۶۹	۳-۳-۲) گیت NOT	
۷۰	۴-۳-۲) گیت منطقی XOR	

(۳) **فصل سوم: توانایی شناخت کننده‌های قابل برنامه‌ریزی ۷۳**

۷۴	۱-۱) آشنایی با سیستم‌های کنترل و بررسی مزایا و معایب هریک	۳
۷۴	۱-۱-۳) انواع سیستم‌های کنترل از لحظه ساختار	
۷۶	۲-۱-۳) انواع سیستم‌های کنترل از لحظه روش کنترل	
۷۶	۳-۱-۳) آشنایی با نارخچه PLC	
۷۷	۲-۳) معرفی PLC‌های خانواده زیمنس	
۷۸	۱-۲-۳) PLC‌های سری S5	
۸۲	۲-۲-۳) PLC‌های سری S7 200	
۸۴	۳-۲-۳) PLC‌های سری S7 1200	
۸۷	۴-۲-۳) مینی پی‌ال‌سی LOGO	
۸۸	۳-۳) مقدماتی بر زبان برنامه‌نویسی S7	
۸۹	۱-۳-۳) زبان‌های برنامه‌نویسی S7	
۸۹	۲-۳-۳) زبان برنامه‌نویسی LAD	
۸۹	۳-۳-۳) زبان برنامه‌نویسی STL	
۹۰	۴-۳-۳) زبان برنامه‌نویسی فلوچارتی (FBD)	
۹۰	۵-۳-۳) زبان برنامه‌نویسی (Structured Control Language) SCL	
۹۰	۶-۳-۳) زبان برنامه‌نویسی SFC	
۹۰	۷-۳-۳) زبان برنامه‌نویسی S7 GRAPH	

۹۱ .....Fصل چهارم: توانایی شناخت نحوه کار PLC (۴)

۹۲ .....آشنایی با بلوک دیاگرام PLC	(۱-۴)
۹۴ .....اصول کار کرد و قسمت های مختلف یک PLC	(۲-۴)
۹۴ .....بخش ورودی	(۱-۲-۴)
۹۵ .....بخش خروجی	(۲-۲-۴)
۹۶ ..... واحد پردازش مرکزی CPU	(۳-۲-۴)
۹۶ .....(۳) نواحی مختلف حافظه های سر CPU های سر S7 300/400	(۴)
۹۶ .....حافظه (Memory)	(۱-۳-۴)
۹۶ .....Load Memory	(۲-۳-۴)
۹۷ .....Work Memory	(۳-۳-۴)
۹۸ .....System Memory	(۴-۳-۴)
۱۰۰ .....بررسی حافظه کاری CPU های سری S7 400	(۵-۳-۴)
۱۰۰ .....حافظه NVRAM یا Retentive (نگهداننده)	(۶-۳-۴)
۱۰۲ .....(۴) برخی مفاهیم مهم در رابطه با PLC	(۴)
۱۰۲ .....تصویر ورودی ها (Process Image Input)	(۱-۴-۴)
۱۰۲ .....تصویر خروجی ها (PIO)	(۲-۴-۴)
۱۰۲ .....(Counters و Timers . M) حافظه، تایمر و شمارندها	(۳-۴-۴)
۱۰۲ .....انبارک یا آکومولاتور (ACCUM)	(۴-۴-۴)
۱۰۲ .....گذرگاه عمومی ورودی / خروجی (I/O bus)	(۵-۴-۴)
۱۰۳ .....(۵) آشنایی با نحوه کار PLC	(۴)
۱۰۴ .....آشنایی با مقاهیم دیجیتال و آنالوگ	(۴)
۱۰۴ .....سیستم آنالوگ	(۱-۶-۴)
۱۰۴ .....سیستم دیجیتال	(۲-۶-۴)
۱۰۵ .....سطح منطقی صفر و یک	(۳-۶-۴)
۱۰۶ .....(۷) آشنایی با ورودی و خروجی های دیجیتال رله ای و ترانزیستوری	(۴)
۱۰۶ .....ورودی های دیجیتالی PLC	(۱-۷-۴)
۱۰۷ .....خروجی های دیجیتالی PLC	(۲-۷-۴)
۱۰۷ .....ورودی های آنالوگ PLC	(۳-۷-۴)
۱۰۷ .....خروجی های آنالوگ PLC	(۴-۷-۴)
۱۰۸ .....سیگنال آنالوگ از جنس ولتاژ	(۵-۷-۴)
۱۰۸ .....سیگنال آنالوگ از جنس جریان	(۶-۷-۴)
۱۱۱ .....(۸) هیدرولیک	(۴)
۱۱۳ .....نماد عناصر	(۲-۸-۴)
۱۱۳ .....سیستم های هیدرولیکی	(۳-۸-۴)
۱۱۶ .....(۹) اجزای یک دستگاه هیدرولیکی	(۴)
۱۱۷ .....پمپ هیدرولیک	(۱-۹-۴)

۱۱۷	محرک‌های هیدرولیکی	(۲-۹-۴)
۱۱۸	شیرهای هیدرولیکی	(۳-۹-۴)
۱۲۰	آکومولاتورها	(۴-۹-۴)
۱۲۰	۱) آشنایی با پنوماتیک	(۱۰-۴)
۱۲۰	تولید هوای فشرده	(۱-۱۰-۴)
۱۲۱	منبع تغذیه	(۲-۱۰-۴)
۱۲۳	نمادهای مداری	(۳-۱۰-۴)
۱۲۵	عناصر پردازش کننده(پردازش گرها)	(۴-۱۰-۴)
۱۲۶	مدار کنترل برای سیلندر یک طرفه	(۵-۱۰-۴)
۱۲۶	کنترل مستقیم سیلندر یک طرفه	(۶-۱۰-۴)

فصل پنجم: توانایی شناخت PLC‌های سری S7 300 (۵)

۱۳۰	۱) سخت افزار S7 300	(۱-۵)
۱۳۰	رك	(۱-۱-۵)
۱۳۱	ترتیب قرار گرفتن مازول‌ها در PLC‌های سری S7 300	(۲-۱-۵)
۱۳۱	ماژول منبع تغذیه (PS)	(۳-۱-۵)
۱۳۲	واحد پردازش مرکزی CPU	(۴-۱-۵)
۱۳۴	ماژول‌های سیگنال (SM)	(۵-۱-۵)
۱۳۶	ماژول‌های تابع (FM)	(۶-۱-۵)
۱۳۷	کارت ارتباطی (CP)	(۷-۱-۵)
۱۳۸	ماژول واسطه (IM)	(۸-۱-۵)
۱۳۸	ماژول مدل DM	(۹-۱-۵)
۱۳۸	سایر اجزاء	(۱۰-۱-۵)
۱۳۹	۲) نمایشگرهای موجود بروی (CPU 315-2DP) S7-300	(۲-۵)
۱۴۰	سویچ اصلی	(۱-۲-۵)
۱۴۰	دربیچه‌ها	(۲-۲-۵)
۱۴۱	۳) مدهای اجرایی و مدنقال	(۳-۵)
۱۴۲	۴) نحوه بازنگاری حافظه (MEMORY RESET-M RES)	(۴-۵)
۱۴۲	ریست کردن از طریق نرم‌افزار (STEP7)	(۱-۴-۵)
۱۴۲	Start-Up مد	(۲-۴-۵)
۱۴۳	Cold Restart	(۳-۴-۵)
۱۴۳	Warm Restart	(۴-۴-۵)
۱۴۵	Hot Restart	(۵-۴-۵)
۱۴۷	HOLD مد	(۶-۴-۵)
۱۴۷	اولویت مدهای کاری CPU	(۷-۴-۵)
۱۴۸	مراحل تغییر مدهای کاری CPU	(۸-۴-۵)
۱۴۹	۵) معرفی CPU‌های مختلف خانواده S7 300	(۵-۵)
۱۴۹	S7-300F	(۱-۵-۵)

۱۵۰	S7-300C	(۲-۵-۵)
۱۵۲	نصب و سیم کشی	(۶-۵)
۱۵۳	انواع نصب PLC	(۱-۶-۵)
۱۵۴	مراحل قرارگیری روی ریل	(۲-۶-۵)
۱۵۶	سیم کشی	(۳-۶-۵)
۱۵۷	سیم کشی 300 PS با منبع تغذیه 307	(۴-۶-۵)

۱۵۹ ..... فصل ششم: توانایی پیکربندی و انجام تنظیمات سخت افزاری S7 300 (۶)

۱۶۰	نحوه کارکردن با نرم افزار SIMATIC MANAGER	(۱-۶)
۱۶۰	شرایط لازم برای نصب نرم افزار SIMATIC Manager	(۱-۱-۶)
۱۶۰	نصب STEP7	(۲-۱-۶)
۱۶۱	شناسایی اصول ایجاد یک پروژه در SIMATIC MANAGER	(۲-۶)
۱۶۱	روش اول (File / New)	(۱-۲-۶)
۱۶۶	روش دوم... (FILE/ NEW PROJECT WIZARD)	(۳-۶)
۱۶۹	شناسایی اصول پیکربندی یک سخت افزار با استفاده از نرم افزار HW CONFIG	(۴-۶)
۱۷۱	نحوه چیدن المان های سخت افزاری	(۱-۴-۶)
۱۷۳	ترتیب مازول ها در رک اضافی	(۲-۴-۶)
۱۷۵	مراحل تعریف سخت افزار PLC توسط HW Config	(۳-۴-۶)
۱۷۸	Retentive Memory	(۴-۴-۶)
۱۷۹	Startup	(۵-۴-۶)
۱۷۹	Protection	(۶-۴-۶)
۱۸۰	پارامترهای مربوط به وقفه	(۷-۴-۶)
۱۸۱	تنظیم پارامترهای کارت های DI	(۸-۴-۶)
۱۸۳	تنظیم پارامترهای کارت های DO	(۹-۴-۶)
۱۸۴	تنظیم پارامترهای DI/DO	(۱۰-۴-۶)
۱۸۵	تنظیم پارامترهای کارت های Special 300	(۱۱-۴-۶)
۱۸۵	ماژول های FM	(۱۲-۴-۶)
۱۸۸	نحوه DOWNLOAD سخت افزار بر روی PLC	(۵-۶)
۱۸۹	نحوه تطبیق دادن آدرس داده شده به یک ورودی با مازول های سخت افزاری	(۶-۶)
۱۸۹	نحوه آدرس دهی مازول های ورودی و خروجی (SM)	(۱-۶-۶)
۱۹۰	آدرس دهی براساس ترتیب اسلات ها (Slot-Based Address Allocation)	(۲-۶-۶)
۱۹۶	انواع بلوک های برنامه	(۷-۶)
۱۹۶	بلوک های سازمان دهی (OB)	(۱-۷-۶)
۱۹۷	تابع (Function-FCs)	(۲-۷-۶)
۱۹۷	بلوک های تابع ساز (FB)	(۳-۷-۶)
۱۹۷	بلوک های داده (Data Blocks-DBs)	(۴-۷-۶)
۱۹۷	بلوک های سیستمی (System Function, System- SFCs)	(۵-۷-۶)

۱۹۹ ..... فصل هفتم: توانایی شناخت PLC‌های سری S7 400 (۷)

۲۰۰	..... معرفی PLC‌های سری S7-400	(۱-۷)
۲۰۱	..... کلید انتخاب وضعیت کاری (Mode Selector)	(۱-۱-۷)
۲۰۱	..... (Start-up Type Switch) سوییچ انتخاب مد راهاندازی	(۲-۱-۷)
۲۰۲	..... EXT-BATT	(۳-۱-۷)
۲۰۲	..... پورت MPI	(۴-۱-۷)
۲۰۲	..... اسلات مربوط به کارت حافظه	(۵-۱-۷)
۲۰۲	..... S7-400H	(۶-۱-۷)
۲۰۳	..... S7-400FH	(۷-۱-۷)

۲۰۵ ..... فصل هشتم: توانایی پیکربندی و انجام تنظیمات سخت‌افزاری S7 400 (۸)

۲۰۶	..... پیکربندی S7-400	(۱-۸)
۲۰۶	..... منبع تغذیه PS	(۱-۱-۸)
۲۰۷	..... رک‌های S7-400	(۲-۱-۸)
۲۰۸	..... رک اضافی در S7-400	(۳-۱-۸)
۲۰۹	..... پیکربندی رک اضافی	(۴-۱-۸)
۲۱۰	..... ترتیب مازولهای در رک 400	(۵-۱-۸)
۲۱۰	..... پارامترهای CPU‌های S7-400	(۶-۱-۸)
۲۱۱	..... عملکرد سنکرون چند CPU به صورت Multicomputing	(۷-۱-۸)

۲۱۵ ..... فصل نهم: توانایی برنامه‌نویسی در محیط STEP 7 (۹)

۲۱۶	..... ایجاد برنامه در OBI	(۱-۹)
۲۱۶	..... باز کردن پنجره LAD/STL/FBD	(۱-۱-۹)
۲۱۶	..... پنجره برنامه LAD/STL/FBD	(۲-۱-۹)
۲۱۷	..... محیط برنامه نویسی Simate Manager	(۳-۱-۹)
۲۱۸	..... معرفی منوهای محیط برنامه نویسی	(۲-۹)
۲۱۸	..... نوار منو	(۱-۲-۹)
۲۱۹	..... نوار ابزار	(۲-۲-۹)
۲۱۹	..... ارتباط (ONLINE) با PLC	(۳-۹)
۲۲۰	..... دستورالعمل‌های اولیه برای برنامه نویسی	(۴-۹)
۲۲۱	..... انواع کنتاکت	(۲-۴-۹)
۲۲۱	..... قوانین برنامه نویسی به زبان نرdbانی (LAD)	(۵-۹)
۲۲۳	..... برنامه نویسی و شبیه‌سازی به روش LAD	(۶-۹)
۲۲۳	..... برنامه نویسی یک مدار سری به زبان منطق نرdbانی	(۱-۶-۹)
۲۲۵	..... برنامه نویسی یک مدار موازی به زبان منطق نرdbانی	(۲-۶-۹)
۲۲۷	..... برنامه نویسی یک تابع حافظه به زبان منطق نرdbانی	(۳-۶-۹)
۲۲۷	..... اجرای برنامه (به زبان LAD)	(۴-۶-۹)

۲۳۰	..... ساختار اولیه زبان برنامهنویسی STL	(۷-۹)
۲۳۰	..... عبارت یا Statement	(۱-۷-۹)
۲۳۱	..... عملکرد (Operation)	(۲-۷-۹)
۲۳۱	..... عملوند (Operand)	(۳-۷-۹)
۲۳۲	..... فرمت آدرس دهی در S7	(۸-۹)
۲۳۳	..... برنامهنویسی و شبیه‌سازی به زبان STL	(۹-۹)
۲۳۳	..... برنامهنویسی یک دستور AND به زبان نمایش عبارتی	(۱-۹-۹)
۲۳۴	..... برنامهنویسی یک دستور OR به زبان STL	(۲-۹-۹)
۲۳۴	..... برنامهنویسی یک S/R به زبان STL	(۳-۹-۹)
۲۳۵	..... اجرای برنامه (به زبان STL)	(۴-۹-۹)
۲۳۵	..... (۱۰-۹) معرفی بیت‌های مهندسی	
۲۳۵	..... RLO بیت	(۱-۱۰-۹)
۲۳۶	..... FC بیت	(۲-۱۰-۹)
۲۳۶	..... OV بیت	(۳-۱۰-۹)
۲۳۶	..... STA بیت	(۴-۱۰-۹)
۲۳۶	..... (۱۱-۹) برنامهنویسی و شبیه‌سازی به زبان (FUNCTION BLOCK DIAGRAM) FBD	
۲۳۶	..... برنامهنویسی یک دستور AND برنامه Function Block Diagram	(۱-۱۱-۹)
۲۳۷	..... نوشتن یک دستور OR به زبان Function Block Diagram	(۲-۱۱-۹)
۲۳۸	..... نوشتن یک تابع S/R (حافظه) به زبان (Function Block Diagram) FBD	(۳-۱۱-۹)
۲۳۸	..... اجرای برنامه (به زبان FBD)	(۴-۱۱-۹)
۲۳۸	..... (۱۲-۹) تعریف سمبول برای پروژه	
۲۴۰	..... نحوه تعریف سمبول هنگام تعریف آدرس	(۳-۱۲-۹)
۲۴۲	..... کار با ویرایشگر سمبول	(۴-۱۲-۹)
۲۴۶	..... (۱۳-۹) نحوه DOWNLOAD کردن برنامه روی PLC	

۱۰) فصل دهم: برنامهنویسی در محیط STEP 7 با استفاده از دستورات تکمیلی ۲۴۷

۲۴۸	..... (۱-۱۰) دستورات برنامهنویسی	
۲۵۳	..... (۲-۱-۱۰) استفاده از تیغه‌های دوبل در برنامه	
۲۵۴	..... (۲-۱-۱۰) آشنایی با فرمت دیتاهای در S7	
۲۵۷	..... (۳-۱-۱۰) بیت‌های حافظه	
۲۵۸	..... (۴-۱-۱۰) تشریح دستورات BIT LOGIC	
۲۵۹	..... NOT دستور	(۱-۴-۱۰)
۲۵۹	..... Network استفاده از	(۲-۴-۱۰)
۲۵۹	..... Set , Reset دستورات	(۳-۴-۱۰)
۲۶۴	..... SR , RS فلیپ فلاب‌های	(۴-۴-۱۰)
۲۶۴	..... SR فلیپ فلاب	(۵-۴-۱۰)
۲۶۴	..... RS فلیپ فلاب	(۶-۴-۱۰)
۲۶۸	..... (No-Operation) NOP دستور ۰	(۷-۴-۱۰)

۲۶۸	دستورات SET , CLR	(۸-۴-۱۰)
۲۶۹	دستور Midiline Output	(۹-۴-۱۰)
۲۷۰	دستورات N و P	(۱۰-۴-۱۰)
۲۷۳	دستور (Address Negative Edge Detection)NEG	(۱۱-۴-۱۰)
۲۷۴	دستور (Address Positive Edge Detection) POS	(۱۲-۴-۱۰)
۲۷۴	(۵) دستورهای بارگزاری و انتقال	۱۰
۲۷۵	دستور L (Load)	(۱-۵-۱۰)
۲۷۶	دستور T (Transfer)	(۲-۵-۱۰)
۲۷۶	(۶) دستورات مقایسه کنندها (COMPARISON INSTRUCTION)	۱۰
۲۷۹	S7 تایمرها در	۱۰
۲۸۲	پالس تایمر: Timer S_PULSE Pulse S5	(۱-۷-۱۰)
۲۸۳	پالس تایمر توسعه یافته (S_PEXT Extended Pulse S5Timer)	(۲-۷-۱۰)
۲۸۴	تایمر تأخیر در وصل (Timer S5 On-Delay ODT_S)	(۳-۷-۱۰)
۲۸۴	تایمر تأخیر در وصل نگهدارنده	(۴-۷-۱۰)
۲۸۵	تایمر تأخیر در قطع (Timer S5 Off-Delay OFFDT_S)	(۵-۷-۱۰)
۲۸۷	(۸) انواع کانتر در S7	۱۰
۲۹۱	(۹) دستور MOVE	۱۰
۲۹۲	(۱۰) دستورات تبدیل (CONVERSION INSTRUCTION)	۱۰
۲۹۴	تبدیل Integer به BCD (BTI)	(۱-۱۰-۱۰)
۲۹۴	تبدیل BCD به Integer (ITB)	(۲-۱۰-۱۰)
۲۹۵	تبدیل Double Integer به BCD (BTD)	(۳-۱۰-۱۰)
۲۹۸	(۱۱) دستورات توابع صحیح (INTEGER FUNCTION)	۱۰
۲۹۹	دستور جمع ADD	(۱-۱۱-۱۰)
۳۰۰	دستور تفریق SUB	(۲-۱۱-۱۰)
۳۰۰	دستورات تقسیم MOD و DIV	(۳-۱۱-۱۰)
۳۰۱	(۱۲) استفاده از S7 HELP برنامه	۱۰
۳۰۱	(۱۳) دستورات عملیات منطقی روی WORD	۱۰
۳۰۵	(۱۴) دستور العمل های بیت وضعیت	۱۰
۳۰۶	بیت نتیجه باینری (Exception Bit Binary Result)	(۱-۱۴-۱۰)
۳۰۶	بیت بدون دستور (Exception Bit Unordered)	(۲-۱۴-۱۰)
۳۰۶	بیت سرریز (Exception Bit Overflow)	(۳-۱۴-۱۰)
۳۰۶	ذخیره بیت سرریز (Exception Bit Overflow Stored)	(۴-۱۴-۱۰)
۳۰۶	بیت نتیجه بزرگتر از صفر (Result Bit Greater Than 0)	(۵-۱۴-۱۰)
۳۰۶	نتیجه کوچکتر از صفر (Result Bit Less Than 0)	(۶-۱۴-۱۰)
۳۰۸	(۱۵) نحوه برقراری ارتباط بین PLC و کامپیوتر (PG/PC INTERFACE)	۱۰
۳۰۹	Adapter PC	(۱-۱۵-۱۰)
۳۰۹	Serial PC Adapter (۱)	(۲-۱۵-۱۰)
۳۱۱	USB PC Adapter (۲)	(۳-۱۵-۱۰)

۲۱۲	برقراری یک ارتباط زنده با PLC	(۱۶-۱۰)
۲۱۳	پیکربندی سخت افزار	(۲-۱۶-۱۰)
۲۱۳	نمودن برنامه به PLC Download	(۳-۱۶-۱۰)
۲۱۴	ریست نمودن CPU و برگردانیدن آن به وضعیت RUN	(۴-۱۶-۱۰)
۲۱۷	برنامهنویسی به صورت Online	(۸-۱۶-۱۰)
۲۱۷	امتحان نمودن برنامه توسط جدول متغیرها.	(۹-۱۶-۱۰)
۲۱۷	ایجاد جدول متغیرها	(۱۰-۱۶-۱۰)
۲۲۲	روش I/O Forcing و متغیرهای حافظه	(۱۴-۱۶-۱۰)
۲۲۵	ارزیابی بافر خط	(۱۶-۱۶-۱۰)
۲۲۸	(۱) انواع بلوک‌ها در S7 و نحوه برنامه‌نویسی آن‌ها	(۱۷-۱۰)
۲۲۸	(۱) بلوک‌های منطقی (Logic Block)	(۱-۱۷-۱۰)
۲۲۸	(۲) دیتا بلوک‌ها	(۲-۱۷-۱۰)
۲۲۸	(۳) UTD (User Defined Type)	(۳-۱۷-۱۰)
۲۲۸	(۱) ایجاد و باز نمودن توابع (FC)	(۱۸-۱۰)
۲۳۱	برنامه نویسی FC بدون پارامتر	(۲-۱۸-۱۰)
۲۳۵	برنامه‌نویسی FC پارامتری	(۳-۱۸-۱۰)
۲۴۸	(۱) نحوه ایجاد یک DB	(۱۹-۱۰)
۲۴۸	(۱) ایجاد و باز نمودن بلوک‌های اطلاعاتی اشتراکی	(۱-۱۹-۱۰)
۲۵۳	(۲) ایجاد و باز کردن بلوک‌های تابعی (FB)	(۲۰-۱۰)
۲۵۳	مراحل ایجاد یک FB	(۱-۲۰-۱۰)
۲۵۶	نحوه تبدیل FC به FB	(۲-۲۰-۱۰)
۲۵۸	(۱) نحوه ایجاد و استفاده از (USER DEFINED DATA TYPE) UTD	(۲۱-۱۰)

۲۶۱	ضمیمه ۱	(۱۱)
۲۶۱	(۱) ضمیمه ۱: توانایی کار با رایانه‌های شخصی	
۲۶۲	سیستم عامل	(۲-۱-۱۱)
۲۶۲	اجزای حافظه و انواع آن	(۳-۱-۱۱)
۲۶۳	حافظه‌های با دسترسی تصادفی (RAM)	(۴-۱-۱۱)
۲۶۶	(۲) ضمیمه ۲: نحوه نصب نرم‌افزار	

پیشگفتار و مقدمه

PLC مخفف عبارت Programmable Logic Controller می‌باشد. امروزه کنترل کننده‌های منطقی برنامه پذیر جزء جدایی ناپذیر سیستمهای صنعتی قلمداد می‌شوند و وظیفه آنها ناظارت، کنترل و مانیتورینگ فرایندهای صنعتی می‌باشد. در این راستا شرکت SIEMENS آلمان به عنوان یکی از بزرگترین پیشگامان صنایع الکترونیک و ابزار دقیق در جهان چندین دهه از فعالیت شرکت خود را در راستای تولید و عرضه PLC‌ها متوجه نموده و بدین ترتیب توانسته است در میان انبوه شرکت‌های سازنده PLC در جهان خود را به عنوان یکی از برترین فعالان این عرصه معرفی نماید.

حضور پر فروغ محصولات این شرکت در صنایع کشورمان و اشتیاق خیل عظیم کارشناسان و متخصصان صنعتی برای آشنایی هر چه بیشتر با توانمندی‌های PLC‌های شرکت SIEMENS از یک طرف و نبود مرجع کاربردی، مناسب و کامل از طرف دیگر ما را بر آن داشت که تجارب صنعتی و آموزشی خود را به کار گرفته و به تالیف این کتاب بپردازیم. سعی اکید ما در تالیف این کتاب بر این بوده است که مرجع کاملی هم از حيث سخت‌افزار، هم نرم‌افزار و مباحث تئوری و پایه‌ای ارائه گردد تا بدین وسیله نیاز متخصصان صنعتی، دانش‌آموزان و دانشجویان علاقه‌مند به مباحث اتوماسیون صنعتی به طور کاملاً کاربردی و اجرایی پوشش داده شود.

در تدوین این اثر تمام کوشش مولفین براین امر استوار بوده است که کتاب تمامی مطالب استاندارد آموزشی کارور PLC را پوشش دهد تا بدین وسیله خلا موجود در زمینه منابع آموزشی این استاندارد، که به صورت پراکنده و در چندین مجموعه کتاب است، را از بین ببرند تا بدین گونه روند آموزش این استاندارد آسان‌تر و در عین حال شیرین‌تر نیز شود. آنچه که در نگارش این کتاب بسیار مورد تاکید بوده است آموزش مثال محور و مبتنی بر تصاویر جهت انتقال ساده و بهینه مقاهمیم به خوانندگان محترم بوده و سعی شده است حتی الممکن از مباحث غیر کاربردی و خسته کننده پرهیز شود. مثال‌های مورد استفاده سه بعد مهمن نرم افزار، سخت‌افزار و برنامه نویسی را در بر می‌گیرد.

به همراه کتاب یک عدد CD حاوی نسخه کامل نرم افزارهای SIMATIC MANAGER و Comfort و نرم‌افزار S5 به همراه کاتالوگ‌های مربوطه قرار داده شده و به خواننده‌گان محترم تقدیم می‌گردد.

در اینجا بر خود واجب می‌دانیم از همکاری تمامی دوستان و عزیزانی که ما را در آماده سازی و چاپ این کتاب یاری نموده‌اند، بویژه خلیل کشاورز و محمد مقاری، تشکر و قدردانی صمیمانه خود را مبذول نماییم. در نهایت با عنایت به این مطلب که نویسنده‌گان این اثر کار خود را عاری از خطا و اشتباه نمی‌دانند از تمامی بزرگواران و خواننده‌گان نکته بین تقاضا داریم هرگونه پیشنهاد و یا انتقاد خود را از طریق نشانی پست الکترونیک alireza.keshavarz2@gmail.com با مولفین کتاب درمیان بگذارند تا در چاپ‌های بعدی کتاب و نیز در سایر کتب در حال تالیف مورد استفاده قرار گیرد.

علیرضا کشاورز باحیقت
سید مجید اسکوئی